

ET HELT LIVS ENGASJEMENT

Eldste Dallin H. Oaks

i De tolv apostlers quorum

Kirkens skoleverks temakveld for unge voksne • 1. mai 2005 • Oakland, California

Mine brødre og søstre, jeg er takknemlig for korets gripende og inspirerende sang, og jeg takker president Steven Edgren for introduksjonen.

Det er godt å være her i Oakland. Til de av dere som er her og til de av dere som er andre steder, sier jeg takk for at dere kom.

Det er en glede å tale til denne forsamlingen av unge voksne mellom 18 og 30 år. Vår yngste datter er i denne aldersgruppen. Det samme er 15 av våre 28 barnebarn. Så jeg er spesielt interessert i 18-30-åringene.

Etterlev evangeliet dag for dag

Når jeg taler til dere, taler jeg til fremtiden. Dere er fremtidige ledere av bedrifter, av skoler, innen forskning, byer, delstater og nasjoner, og ledere i Kirken. Men enda viktigere er det at dere er de fremtidige lederne av Kirkens familier.

Som forberedelse for denne kvelden studerte jeg en tale som ble holdt på en temakveld som Kirkens skoleverk nylig hadde for unge voksne. Det var søndag 6. februar i Marriott Center ved BYU. Taleren var eldste Russell M. Nelson i De tolv apostlers quorum. Det var både oppbyggende og gripende å studere talen hans.

Dere husker sikkert at eldste Nelson ba dere «tenke på dere selv, ikke slik dere er, men slik dere kan bli om 50 år». Han spurte: «Hva ønsker dere å være om 50 år?» Så holdt han en storartet tale om «Tro og familier». Han fortalte om sitt eget og sin kjære ledsager Dantzels liv. Han talte om deres lange kamp for å skaffe seg utdanning. Han talte om de valgene de hadde tatt i ekteskapet, idet de først søkte Guds rike. Tro, sa han, hadde vært «ledestjernen i [deres] ekteskap». Han mintes det faktum at han ikke hadde sendt en regning for kirurgiske tjenester før over 12 år etter fullført legestudium. Da hadde de fem barn. Dere kan forestille dere hvilken tro de utøvde og hva de ofret for å fortsette familieførelsen mens dr. Nelson fullførte sin lange yrkesforberedelse. (Se *Tro og familier* [Kirkens skoleverks temakveld for unge voksne, 6. feb. 2005], 1-2.)

Hvis dere hørte eldste Nelsons store budskap på aprilkonferansen, vet dere hvorfor det følte så gripende å lese denne talen fra 6. februar. Her ga han en vakker og velfortjent hyllest til sin kjære ledsager, og bare seks dager senere døde hun plutselig. Som eldste Nelson har lært oss, gir livet en del uventede overraskelser, og vi gjør alle lurt i ikke bare å se fremover til hva vi ønsker å være om 50 år, men også å leve slik dag for dag at vi alltid er rede om vi plutselig blir kalt hjem.

«Se til at dere gjør det»

I forrige uke snakket jeg med et medlem av De tolv quorum om kommentarer vi hadde fått om våre taler under aprilkonferansen. Min venn sa at noen hadde sagt til ham: «Jeg likte virkelig talen din.» Vi var enige om at vi ikke likte den slags kommentarer. Som min venn sa: «Jeg holdt ikke talen for at den skulle bli *likt*. Tror han jeg er en slags entertainer?» Et annet medlem av quorumet sluttet seg til samtalen og sa: «Det minner meg om noe en prest fortalte. Da et sognebarn sa: “Jeg likte virkelig prekenen din i dag,” svarte presten: “I så fall forsto du den ikke.”»

Dere husker kanskje at jeg talte om pornografi på aprilkonferansen. Ingen fortalte meg at de «likte» den talen – ikke en eneste! Faktisk var det ingenting å like, selv ikke for meg.

Jeg nevner disse nylige samtalene for å forklare det prinsipp at et budskap som gis av en generalautoritet på en generalkonferanse – et budskap som er forberedt under Åndens innflytelse for å fremme Herrens verk – ikke gis for at det skal bli likt. Det gis for å inspirere, oppbygge, utfordre eller korrigere. Det gis for å bli hørt ved Herrens ånds innflytelse i den hensikt at lytteren skal lære av talen og av Ånden hva han eller hun skulle gjøre med saken.

Kong Benjamin forsto dette prinsippet og forklarte det. Hans store preken, som er nedtegnet i de første kapitlene av Mosiahs bok, begynner med disse ordene:

«Mine brødre, alle dere som er kommet sammen, dere som kan høre mine ord som jeg skal tale til dere i dag ...

jeg har ikke befalt dere å komme hit opp for å ringeakte de ord jeg skal si, men for at dere skal lytte til meg og åpne deres ører så dere kan høre, og deres hjerter så dere kan forstå» (Mosiah 2:9).

Som denne profetkongen lærte oss, skal vi, når vi kommer for å høre en Herrens tjener, ikke «ringeakte de ord» han taler. Det er vår plikt å åpne våre ører for å høre og våre hjerter for å forstå. Og det vi må prøve å forstå, er hva vi skulle gjøre med budskapet. Jeg er sikker på at det var det kong Benjamin mente, for han sa senere i sin store tale: «Og hvis dere tror alt dette, se til at dere gjør det» (Mosiah 4:10). Husk dette prinsippet mens jeg taler til dere på denne sabbatsdagen.

«Rolig og stabilt engasjement hele livet»

Jeg har kalt min tale «Et helt livs engasjement». Jeg lånte denne tittelen fra noe som ble uttalt av guvernør Adlai E. Stevenson fra Illinois, som var demokratenes kandidat ved presidentvalget i USA i 1952 og 1956. Han var en god mann, og han ville ha blitt president om han ikke hadde en svært populær motkandidat, nemlig Dwight D. Eisenhower.

I en tale til amerikanske krigsveteraner, ga Stevenson en klok uttalelse om patriotisme. Han sa at det vi trenger, «er ikke korte, frenetiske følelsesutbrudd, men et helt livs stabilt og rolig engasjement» (tale holdt 27. august 1952, sitert i John Bartlett: *Familiar Quotations*, Boston: Little, Brown and Co., 1955, s. 986). Jeg liker det – «ikke korte, frenetiske følelsesutbrudd, men et helt livs stabilt og rolig engasjement.» Jeg skal bruke denne beskrivelsen av patriotisme som en formel for hvordan vi skulle etterleve evangeliet.

Enkelte etterlever evangeliet med «korte, frenetiske følelsesutbrudd», etterfulgt av lange perioder med forsømmelse eller med en innsats som er periodisk eller usammenhengende. Det vi trenger i vår etterlevelse av evangeliet, er «et helt livs stabilt og rolig engasjement».

Hva vil det så si å adlyde budene, holde våre pakter og tjene Herren med «et helt livs stabilt og rolig engasjement»? Det vil si å være 100 % siste-dagers-hellig, 100 % av tiden. Ifølge Skriftene betyr det å følge den rettleddning kong Benjamin ga sitt folk: «Derfor vil jeg dere skal være standhaftige og urokkelige, alltid rike på gode gjerninger så Kristus, Gud Herren Den Allmektige, kan besegle dere til seg» (Mosiah 5:15). Det vil si å følge oppfordringen fader Lehi ga en vaklende sønn: «Måtte du være som denne dal, fast og standhaftig og urokkelig i å holde Herrens befalinger.» (1. Nephi 2:10).

«Et helt livs engasjement» krever at man er stabil og rolig, trofast og urokkelig. Vi holder fast på våre pakter og den ledelse og undervisning Herrens tjenere gir oss, slik at vi, som apostelen Paulus skrev, «ikke lenger skal være umyndige og la oss kaste og drive omkring av hver lærdoms vind» (Efeserne 4:14). Dette er vår norm og vårt mål. Dette faste kravet fordrer at vi unngår ytterligheter. Vår innsats skulle være en trofast tjeners stabile 100 %, ikke fanatikerens frenetiske og tilfældige 120 %.

En avholdt lærer jeg hadde på BYU for mange år siden, ga denne definisjonen på en fanatiker: «En fanatiker er en som har mistet målet av syne, men økt sin innsats for å komme dit.» Denne definisjonen har vært en god rettesnor for meg, og jeg anbefaler den. Ikke prøv å bevise deres hengivenhet ved fanatiske ytterligheter eller ved andre tegn på en «bedre enn deg-holdning». Vi betaler vår tiende, men vi husker at tiende er stabile 10 % – ikke 8 % og slett ikke periodiske eller frenetiske utbrudd av 12 %.

Dette minner meg om den bekymring president Harold B. Lee ga uttrykk for overfor meg da jeg var president for BYU. Kort tid før Provo tempel ble innviet, uttrykte han bekymring for at templets tilgjengelighet ville få noen BYU-studenter til å gå i templet så ofte at de ville forsømme sine studier. Han oppfordret meg til å samarbeide med stavsresidentene ved BYU for å sørge for at studentene forsto at selv noe så hellig og viktig som tempeltjeneste måtte gjøres i visdom og orden, slik at studentene ikke skulle forsømme de studiene som skulle være hovedfokus under deres studietid ved BYU.

Farene ved å overdrive gode prinsipper

For over ti år siden holdt jeg en tale kalt «Våre sterke sider kan bli vårt fall» (*Lys over Norge*, mai 1995, s. 10–19). Jeg talte om hva som skjer når vi tar et godt prinsipp eller bud og overdriver anvendelsen av det. Jeg ga 20 eksempler. Jeg har tilpasset 5 av disse til denne oppfordringen om at vi må praktisere et helt livs stabilt og rolig engasjement istedenfor det guvernør Stevenson kalte «korte, frenetiske følelsesutbrudd».

Betimelig nok gjelder mitt første eksempel patriotisme. Selv kjærligheten til vårt land kan, om den overdrives, skade oss åndelig. Det finnes borgere hvis patriotisme (ifølge deres egen definisjon) er så frenetisk og altoverskyggende at den synes å overstyre alt annet ansvar, også familie og kirke. Vi hører for eksempel om (såkalte) patrioter som deltar i eller forsyner private armeer og gjør private forberedelser for væpnet konflikt. Deres

overdrevne iver for et patriotisk aspekt skader dem åndelig ved at de trekker seg bort fra Kirkens fellesskap og fristiller seg fra sivile myndigheter, som vi alle ifølge den 12. trosartikkel er underlagt.

Mitt andre eksempel gjelder personer som er overdrevent opptatt av én bestemt læresetning eller befaling i Jesu Kristi evangelium. Dette kan være et ualmennelig sterkt fokus på slektshistorisk arbeid, usedvanlig sterk opptatthet av konstitusjonelt styre, eller en annen spesiell beskjeftigelse.

I en minneverdig tale på oktoberkonferansen i 1971 sammenlignet eldste Boyd K. Packer evangeliets fylde med klaviaturet på et piano. Han minnet oss om at man kan bli «tiltrukket av en enkelt tangent», som en læresetning de ønsker å høre «spilt om og om igjen». Han forklarte:

«Enkelte medlemmer av Kirken som skulle vite bedre, velger seg ut en kjepphest-tone eller to og slår an disse uavlatelig... De mister følingen med at evangeliet har en fylde ... [som de forkaster] til fordel for en yndlingstone. Denne blir overdrevet og forvrent og leder dem til frafall.» (*Teach Ye Diligently* [1975], s. 44.)

Vi kunne si om disse menneskene som Herren sa om kvekerne: «De ønsker å kjenne sannheten delvis, men ikke helt» (L&P 49:2). Så jeg sier, vakt dere for å ha en kjepphest-tangent. Hvis dere spiller én tangent til utelukkelse eller sterk reduksjon av hele akkorden på evangeliets klaviatur, fraviker dere det anbefalte stabile og rolige engasjementet gjennom et helt liv.

Blant disse eksemplene på faren for at gode prinsipper kan overdrives, må jeg tilstå en av mine egne mangler. Dere har hørt det gamle ordtaket: «Vær ikke den første til å prøve det nye, heller ikke den siste til å legge det gamle til side.» Når det gjelder de teknologiske vidundrene i vår generasjon, som datamaskinen, er jeg nok den siste til å legge det gamle til side.

Jeg bruker fortsatt en manuell skrivemaskin. I over 50 år har jeg skrevet brev, notater og deler av mine taler på en rekke manuelle skrivemaskiner. For noen år siden ble den siste av disse, min trofaste bærbare skrivemaskin, endelig utslitt. Jeg begynte å lete etter en erstatning. Den var ikke lett å finne.

Den generasjon teknologi som fulgte den manuelle skrivemaskinen, var den elektriske skrivemaskinen. Jeg hoppet over den generasjonen. Så kom tekstbehandlingsutstyr og datamaskiner med stadig mer avanserte datamaskiner, som den min dyktige sekretær, Margie McKnight, brukte til å skrive de mange utkastene til

denne talen. Det er datamaskiner butikkene selger i dag, så jeg burde ikke ha blitt overrasket da unge selgere stirret tomt på meg jeg ba om en bærbare manuell skrivemaskin. Én oppfinnsom fyr skaffet stolt en elektrisk skrivemaskin som var liten og lett nok til å kunne bæres fra én stikkontakt til den neste, og spurte om det var en slik jeg ville ha.

Til slutt fant jeg en liten butikk med en gråsprenget gammel eier som visste hva en bærbare manuell skrivemaskin var. Han hadde fremdeles en i bakrommet, og jeg ble henrykt over å få kjøpe den. Eieren var litt uforstående til hva jeg skulle med den. Han var for høflig til å spørre, men glettet. Da han rakte meg min nye bærbare skrivemaskin, sa han: «Vi selger ikke mange av disse. Du er kanskje mye på camping.» Sann historie!

Jeg fortsetter med et tredje eksempel på kontrasten mellom stabilt engasjement og korte, frenetiske følelsesutbrudd. Villighet til å ofre alt vi eier for Herrens verk er helt klart et tegn på hengivenhet. Det er faktisk en pakt vi inngår på hellige steder. Men dette må begrense seg til de ofre Herren og hans ledere har bedt oss om på det nåværende tidspunkt. Vi skulle si med Alma: «Hvorfor skulle jeg ønske mer enn å utføre det arbeidet jeg er blitt kalt til?» (Alma 29:6). Folk som føler at det ikke er nok å betale tiende og offergaver og arbeide i de stillingene de er blitt kalt til, kan lett bli ledet på avveier av kulter som tilbyr det jeg vil kalle «frenetiske utløp» for sin offervilje.

Et fjerde eksempel gjelder mål. Det ligger stor styrke i å fokusere på våre mål. Vi har alle sett de gode fruktene av en slik målbevissthet. Likevel kan en intens målbevissthet få oss til å glemme viktigheten av rettferdige *midler*. Når det skjer, kan et prisverdig stabilt engasjement forvandles til farlig overdrivelse.

Et femte område hvor vi må følge en stabil kurs og unngå frenetiske overdrivelser, gjelder økonomi. Vi har blitt befalt å gi til de fattige. Kan oppfyllelse av denne grunnleggende kristne forpliktelse overdrives? Ja, den kan det. Jeg har sett det. Kanskje dere også har sett personer som har oppfylt denne forpliktelsen i en slik grad at de har utarmet sin egen familie ved å bruke midler eller tid som familiemedlemmene hadde behov for.

For å bruke et landbruksuttrykk, vi skulle ikke spise opp såkornet vårt. En slik overdrivelse ville frata oss evnen til å plante og høste neste års avling som vi skulle ha brukt til å forsørge våre familier og gi til de fattige. Kong Benjamin, som befalte sitt folk å fø de sultne, kle de nakne, besøke de syke og yte dem hjelp (se Mosiah 4:26), ba dem ofte inntrengende om å «se til at alt dette gjøres i visdom og

orden, for det forlanges ikke at et menneske skal løpe hurtigere enn han har styrke til» (vers 27; se også L&p 10:4).

Når jeg nå avslutter mine fem eksempler, må jeg komme med en advarsel. Det prinsippet jeg har talt om, at vi skulle tilstrebe et stabilt engasjement og unngå frenetisk overdrivelse, kan misforstås dit hen at vi skulle vise «moderasjon i alle ting». Det er ikke tilfelle. Frelseren har befalt oss å virke av hele vårt «hjerter, og av all makt, sinn og styrke» (L&p 4:2), å søke «oppriktig etter evighetens rikdommer» (L&p 68:31) og å være «tapre i Jesu vitnesbyrd» (L&p 76:79). Han har også sagt at om vi er lunkne, vil han spy oss ut av sin munn (se Johannes' åpenbaring 3:16). Poenget med mine eksempler er at vi skulle være trofaste og konsekvente i vår entusiasme, vårt engasjement og vår innsats.

Stevnemøter i motsetning til å henge sammen

Jeg har forsøkt å gi eksempler på viktigheten av et helt livs trofast engasjement, og jeg har advart mot farene ved å trekke gode prinsipper for langt. Om jeg ennå ikke har lykkes med å utfordre dere til å se på deres egen adferd, vil kanskje mitt siste emne gjøre det.

I sin tale ved eksamenshøytideligheten ved BYU for to uker siden, viste eldste Earl C. Tingey til en artikkel i et nyere nummer av *Time Magazine* om unge mennesker på deres alder. Den hevder at årene mellom 18 og 25 har blitt «et særpregget og atskilt stadium i livet, en underlig, midlertidig fantasiverden mellom ungdom og voksen, hvor mange gjerne blir noen ekstra år [og utsetter] ... å påta seg den voksnes ansvar». (Lev Grossman, «Grow Up? Not So Fast», *Time*, 24. jan. 2005, s. 44). Artikkelen beskriver dem som befinner seg i denne overgangen som «permanente tenåringer, ... Peter Pan-er i 20-årene» (s. 42). For å gjøre denne analysen bedre kjent for avgangsstudentene ved BYU og deres familier, talte eldste Tingey om «ubesluttsomheten noen som er ferdige med sin utdannelse føler ... med hensyn til å påta seg ansvaret med ekteskap og familie» (tale ved eksamenshøytidelighet, 21. apr. 2005).

Denne tendensen til å utsette den voksnes ansvar, herunder ekteskap og familie, er helt tydelig blant Kirkens unge voksne. Gjennomsnittsalderen for ekteskapsinngåelse har steget de siste tiårene, og antall barn i siste-dagers-hellige familier har sunket. Eldste Nelsons tale på temakvelden for tre måneder siden, *Tro og familier*, omhandlet dette emnet, og det kommer også inn under mitt tema, «Et helt livs engasjement». Jeg vil derfor avrunde med å uttrykke min

bekymring over visse trender blant unge enslige voksne i Kirken i Nord-Amerika.

Velinformerte observatører rapporterer at stevнемøter nesten ikke forekommer ved collegene eller blant de unge voksne generelt. De er erstattet av noe som kalles å «henge sammen» (se Bruce A. Chadwick: «Hanging Out, Hooking Up, and Celestial Marriage» i *Brigham Young University 2002—2003 Speeches* [2003], 1-8). Dere vet antagelig hva dette er, men jeg skal beskrive det for de av oss som er middelaldrende eller eldre og ellers uvitende. Det å henge sammen går ut på at flere unge menn og flere unge kvinner kommer sammen til en form for gruppeaktivitet. Det er helt forskjellig fra stevнемøter.

For noen av dere som ikke er middelaldrende eller eldre, må jeg kanskje også beskrive hva stevнемøter er for noe. I motsetning til å henge sammen, er stevнемøter ingen lagidrett. Stevнемøter er når man er sammen på tomannshånd og føler en midlertidig forpliktelse som kan føre til ekteskap i noen sjeldne og skattede tilfeller.

Hva er det som har gjort stevнемøter til en truet art? Jeg vet ikke, men jeg ser noen faktorer som bidrar til dette:

1. De kulturelle strømningene i dagens verden går sterkt imot familieforpliktelser. For eksempel har skilsmisse blitt en enkel sak juridisk, og det å få barn har blitt upopulært. Dette presset mot forpliktelser tjener åpenbart djevelens motstand mot Faderens plan for sine barn. Denne planen avhenger av at pakter og forpliktelser overholdes. Hva enn som trekker oss bort fra forpliktelser, svekker vår evne til å ta del i planen. Et stevнемøte innebærer en forpliktelse, om så bare for noen timer. Det å henge sammen innebærer ingen forpliktelse, i alle fall ikke for mennene hvis kvinnene står for mat og husrom.
2. Utjevningseffekten av kvinnebevegelsen har bidratt til å begrense stevнемøter. Etter hvert som kvinnes muligheter har økt og noen har blitt mer pågående, har noen menn blitt mindre villige til å ta de tradisjonelt mannlige initiativene, som å be om stevнемøter, for å unngå å få den fryktede merkelappen «mannssjåvinist».
3. Det å henge sammen glamoriseres på TV-programmer om enslige.
4. Betydningen og viktigheten av et «stevнемøte» er også forandret i den grad at det har blitt en altfor kostbar affære. Jeg så denne trenden begynne blant våre yngre barn. Av en eller annen grunn følte high school-gutter at de måtte gjøre noe omstendelig

eller spesielt for å foreslå et stevнемøte, særlig om det gjaldt begivenheter som et ball, og pikene følte de måtte gjøre det samme for å takke ja. I tillegg måtte stevнемøtet være en ganske kostbar foretelse. Jeg så noe av dette ved BYU på 70-tallet. Jeg husker et par som spiste middag servert av venner på midtrabatten mellom kjørefeltene like syd for BYUs fotballstadion.

Alt dette gjorde stevнемøter vanskeligere. Jo mer omstendelig og kostbart stevнемøtet ble, jo færre stevнемøter ble det. Når stevнемøtene blir færre og mer omstendelige, synes dette å skape en forventning om at et stevнемøte innebærer alvor eller varig forpliktelse. Denne forventningen bremser stevнемøter ytterligere. Borte er den klønete og rimelige telefonsamtalen deres foreldre, jeg og besteforeldrene deres tok. Den gikk omtrent slik: «Hva skal du i kveld?» «Hva med kino?» Eller: «Hva med en spasertur i sentrum?» Billige stevнемøter som dette kan være hyppige og ufarlige, siden de ikke synes å medføre noen varig forpliktelse.

Enkle og hyppigere stevнемøter gjør det mulig for både menn og kvinner å «se seg om» på en måte som legger til rette for grundig vurdering av kandidatene. Det gammeldagse stevнемøtet var en fin måte å bli kjent med et medlem av det motsatte kjønn på. Det oppmuntret til samtaler. Man kunne se hvordan man behandlet andre og hvordan man ble behandlet på tomannshånd. Det ga anledninger til å lære hvordan man innleder og holder liv i et modent forhold. Ingenting av det skjer når man henger sammen.

Mine enslige brødre og søstre, følger dere dette enkle mønsteret for stevнемøter, slipper dere å søke kontakt via internetts praterom eller kontakttjenester – to alternativer som kan være meget farlige eller i det minste unødvendige eller fåfengte.

Det er en annen mulig faktor som har bidratt til at stevнемøter er ut og det å henge sammen er in. I mange år har Kirken rådet de unge til ikke å ha stevнемøter før de blir 16. Kanskje noen unge voksne, særlig menn, har trukket dette kloke rådet litt for langt og bestemt seg for ikke å ha stevнемøter før de blir 26 eller kanskje til og med 36.

Menn, hvis dere har kommet hjem fra misjon og dere fortsatt følger gutt/pike-mønstrene dere ble rådet å følge da dere var 15, er det på tide at dere blir voksne, manner dere opp og ser etter en partner. Begynn med varierte stevнемøter med forskjellige unge kvinner, og når dere finner en god kandidat, går dere videre til kurtise. Tiden er inne for ekteskap. Det er dette Herren ønsker for sine

unge voksne sønner og døtre. Mennene har initiativet, og dere menn bør sette i gang.

Hvis dere ikke vet hva et stevнемøte er, kanskje denne definisjonen hjelper. Jeg hørte den fra mitt 18 år gamle barnebarn. Et «stevнемøte» må bestå tre prøver: Det må være (1) planlagt, (2) betalt for og (3) bestå av to personer.

Unge kvinner, unngå å henge sammen for mye, og oppfordre til stevнемøter som er enkle, rimelige og hyppige. Ikke gjør det enkelt for de unge mennene å henge sammen i situasjoner hvor unge kvinner står for maten. Subsidier ikke snyltegjester. En gruppeaktivitet i ny og ne er greit, men når dere ser menn som har det å henge sammen som hovedomgang med det motsatte kjønn, bør dere stenge spiskammeret og låse dørene.

Hvis dere gjør dette, bør dere også henge ut et skilt: «Åpner for individuelle stevнемøter» eller noe i den duren. Og, unge kvinner, vær så snill å gjøre det lettere for disse sjenerte mennene å be om et enkelt, rimelig stevнемøte. Dere kan gjøre det lettere ved ikke å antyde at et stevнемøte er noe veldig alvorlig. Skal vi overtale unge menn til å be om stevнемøter oftere, må vi etablere en gjensidig forståelse av at et stevнемøte ikke må lede til frieri. Til slutt, unge kvinner, om dere avslår et stevнемøte, gjør det på en vennlig måte. Ellers kan dere knuse en nervøs og sjenert mann og ødelegge ham som potensiell kavaler, og det kan gå ut over en annen søster.

Mine enslige unge venner, vi råder dere til å styre deres omgang med det motsatte kjønn over i stevнемøtemønstre som har mulighet for å modnes til ekteskap, ikke henge sammen-mønstre som ikke har annet potensial enn å modnes til lagidretter som fotball. Ekteskap er ingen gruppeaktivitet – i alle fall ikke før det begynner å bli noen barn.

Søstre, dere har visst gledet dere over mitt hovedfokus på enslige menns ansvar. Nå har jeg noen ord til enslige kvinner.

Hvis dere bare lar tiden gå og venter på en mulig ekteskapspartner, så vent ikke lenger. Dere får kanskje aldri mulighet til å inngå et passende ekteskap i dette liv, så slutt å vente og begynn å gjøre noe. Forbered dere for livet – selv for et liv som enslig – ved utdannelse, erfaring og planlegging. Ikke vent på at lykken skal komme av seg selv. Søk den gjennom å tjene og lære. Skap et liv for dere selv. Og stol på Herren. Deres livs engasjement skulle følge kong Benjamins råd om å «daglig påkalle Herrens navn og være standhaftige i troen på det som skal komme» (Mosiah 4:11).

«De styrer seg selv»

Enslige søstre, nå har jeg et ekspertvitne å invitere til vitneboksen Det er min hustru, Kristen. Som voksen var hun enslig i ca. 35 år før vi giftet oss. Jeg vil be henne komme opp og fortelle oss hva hun føler.

Søster Kristen Oaks: Takk, eldste Oaks. Jeg giftet meg midt i 50-årene, og jeg føler at jeg har blitt et symbol på alderdom.

Før jeg begynner har jeg lyst til å fortelle dere hvor høyt elsket dere er av deres himmelske Fader. Vi er i Oakland, og jeg har vært i besøkssenteret over veien sammen med misjonspresident Robert Bauman. Vi så Kristus-statuen og budskapet om den levende Kristus, og det gikk rett i hjertet på meg. Dette er deres tid. Gjør det beste ut av den ved å vie deres tid til deres himmelske Fader.

Jeg liker så godt noe president Packer har sagt om forsoningen. Forsoningen er ikke noe som skjer på slutten av vårt liv. Det er noe som skjer hver eneste dag hele livet. Derfor sier jeg til våre enslige søstre, gjør noe ut av det.

Det kan føles svært vondt å være enslig så lenge, spesielt i en kirke med familier. Jeg vet hvordan det føles. På 50-årsdagen min leste min svoger i avisen. Han sa: «Det står her i avisen at når man er 50 år, er sjansene for å bli drept av terrorister større enn sjansene for å bli gift.» Jeg visste at det var vanskelig å bli invitert på stevner da han sa det, men gi ikke opp. Det er ingen terroristaktivitet.

Jeg vil også si, sørg for balanse. Som enslig kvinne måtte jeg se fremover. Jeg oppnådde en doktorgrad og ble så oppslukt av mitt yrke at jeg glemte å være et godt menneske. Jeg vil si til alle dere som sitter her, glem aldri at deres fremste kall er å være mor eller far. Utvikle disse hjemmets talenter, talenter for å elske og talenter for å tjene. Som enslig måtte jeg lete etter tjenesteprosjekter, og nå har jeg et hver eneste kveld på den andre siden av bordet. Jeg er så takknemlig for det.

Til slutt tenker jeg på de smertefulle tidene i vårt liv. De kommer enten vi er enslig eller gift. Du har kanskje et sykt barn eller du mister en du har kjær, eller du befinner deg i en periode av livet da du er svært ensom. Du mister kanskje et barn eller befinner deg i en situasjon du ikke har kontroll over, som en langvarig sykdom. Jeg ber deg, overlatt det til vår himmelske Fader. I Helaman 3:35 leser vi at om vi gir oss hen til Gud, vil alle våre handlinger tjene til å helliggjøre oss, og derved vil enhver tid bli til velsignelse.

Dere er min favorittgruppe i verden. Dere er meg så kjære fordi jeg vet hvordan det føles å være i deres sko, og jeg var selv der i svært, svært lang tid.

Jeg vil dere skal vite at dette er den levende Guds kirke, Jesu Kristi Kirke av Siste Dagers Hellige. Det er hans kirke. Jeg er så takknemlig for at vi har en levende profet, president Gordon B. Hinckley. Og mest av alt, jeg vet at vi har en himmelsk Fader som elsker oss, for han var min beste venn da det ikke var noen annen der til å elske meg. Jeg sier dette i Jesu Kristi navn, amen.

Eldste Dallin H. Oaks: Takk, Kristen. Brødre og søstre, om noe av det vi har sagt plager dere, lytt nøye til det jeg nå skal si. Kanskje er du en ung mann som føler deg presset av det jeg har sagt om å begynne et mønster av stevner som kan føre til ekteskap, eller en ung kvinne som er opprørt over det vi har sagt om å komme videre med livet.

Om du føler at du er et spesielt tilfelle, at de sterke rådene jeg har gitt ikke gjelder deg, ikke skriv til meg. Hvorfor ber jeg om det? Jeg har opplevd at direkte råd jeg har gitt, resulterer i en mengde brev fra medlemmer som føler de er unntak og ønsker en bekreftelse fra meg på at det jeg har sagt, ikke gjelder dem i deres spesielle situasjon.

Jeg skal forklare hvorfor jeg ikke kan tilby mye trøst som svar på den slags brev, ved å fortelle dere om noe jeg opplevde med en annen person som var opprørt over en generell regel. Jeg holdt en tale om budet «du skal ikke slå i hjel» (2. Mos. 20:13). Etterpå kom en mann bort til meg i tårer og sa at det jeg hadde sagt, viste at det ikke fantes håp for ham. «Hva mener du?» spurte jeg.

Han forklarte at han hadde vært maskingeværskytter under Korea-krigen. Under et frontalangrep hadde han meiet ned en hel del fiendtlige infanterister. Kroppene deres lå stablet så høyt foran maskingeværet at han og hans menn måtte dytte dem vekk for å holde skuddlinjen åpen. Han hadde drept hundre, sa han, og nå ville han havne i helvete fordi jeg hadde sagt at Herren hadde befalt: «Du skal ikke slå i hjel.»

Forklaringen jeg ga denne mannen, er den samme som jeg gir dere om dere føler dere er et unntak til det jeg har sagt. Som generalautoritet er det mitt ansvar å forkynne generelle prinsipper. Når jeg gjør det, prøver jeg ikke å definere alle unntakene. Det finnes unntak til noen regler. For eksempel tror vi ikke det er et brudd

på budet å drepe etter en rettmessig ordre i en væpnet konflikt. Men ikke be meg om min mening om deres unntak. Jeg forklarer bare de generelle reglene. Hvorvidt et unntak gjelder dere, er deres ansvar. Det må dere finne ut av selv, sammen med Herren.

Profeten Joseph Smith sa det samme på en annen måte. Da han ble spurt hvordan han ledet en så mangfoldig gruppe hellige, sa han: «Jeg lærer dem de riktige prinsipper, og de styrer seg selv» (i John Taylor, «The Organization of the Church», *Millennial Star*, 15. nov. 1851, s. 339). Det jeg har gjort, er å lære dere korrekte prinsipper og oppfordre hver enkelt av dere til å handle ut fra disse prinsippene ved å styre dere selv.

Brødre og søstre, det har vært en glede å være sammen med dere. Jeg ber om at det som er blitt sagt i kveld, må trenge inn i deres hjerter og at dere må forstå det ved

hjelp av Den hellige ånds kraft, i den samme hensikt som det er uttalt. Nemlig å velsigne dere, trøste dem som føler seg berørt, og røre ved dem som føler seg komfortable.

Dette er Jesu Kristi Kirke. Han led og han døde etter fryktelig pine i Getsemane og på Golgata for å gi oss forsikring om udødelighet og mulighet til evig liv. Jeg ber om at Herren vil velsigne hver enkelt av oss når vi anstrenger oss for å holde Herrens bud, sikte enda høyere og oppnå ved våre daglige beslutninger det jeg har kalt et helt livs stabilt og rolig engasjement. Dette er Jesu Kristi Kirke, gjenopprettet i disse siste dager, med prestedømmets kraft og fylden av hans evangelium. Dette vitner jeg om, idet jeg nedkaller Herrens velsignelser over dere, mine edle venner, i Jesu Kristi navn, amen.